

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **Ing. P. G.**, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. 5. 2010, č. j. 5 A 73/2010 - 43, vedeném u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 2 As 59/2010, o návrhu na vyloučení soudců Nejvyššího správního soudu z projednávání a rozhodnutí této věci,

t a k t o :

Soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Miluše Došková, JUDr. Vojtěch Šimíček, Mgr. Radovan Havelec, JUDr. Marie Žiškova, JUDr. Josef Baxa, JUDr. Lenka Kaniová a JUDr. Zdeněk Kühn **n e j s o u v y l o u č e n í** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 2 As 59/2010.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením ze dne 7. 5. 2010, č. j. 5 A 73/2010 - 43, Městský soud v Praze nepřiznal žalobci osvobození od soudních poplatků a zamítl žádost žalobce o ustanovení zástupce pro řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. S-MHMP 1002504b/2009, ze dne 11. 1. 2010. Předmětným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil usnesení vedoucího odboru občansko-právního Úřadu městské části Praha 5 ze dne 5. 11. 2009, č. j. OOS5/3/204/2009/podj.II., kterým byla v řízení ve věci zrušení údaje o místu trvalého pobytu žalobce zamítnuta jeho námitka podjatosti úřední osoby Mgr. D. F.

Proti tomuto usnesení podal žalobce kasační stížnost, k níž přiložil podání obsahující námitku podjatosti některých soudců Nejvyššího správního soudu odůvodněnou tím, že úmyslně neoznámili trestný čin podle § 368 odst. 1 trestního zákoníku, a to vraždy podle § 140 trestního zákoníku, o které se dne 31. 3. 2010 od žalobce dozvěděli. Žalobce současně dovozoval jejich spolupachatelství na přípravě vraždy žalobce.

Věc byla dne 1. 7. 2010 předložena Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o této kasační stížnosti a přidělena druhému senátu zdejšího soudu.

Uvedený senát přípisem ze dne 2. 7. 2010, č. j. 2 As 59/2010 - 48, zaslal účastníkům řízení poučení o složení senátu s tím, že danou věc podle rozvrhu práce projedná a rozhodne druhý senát Nejvyššího správního soudu ve složení: JUDr. Miluše Došková, JUDr. Vojtěch Šimíček a Mgr. Radovan Havelec; v případě nepřítomnosti některého z uvedených soudců může být senát doplněn některým ze soudců prvního senátu: JUDr. Marie Žišková, JUDr. Josef Baxa, JUDr. Lenka Kaniová a JUDr. Zdeněk Kühn. Současně soud účastníky poučil o tom, že mají-li za to, že někteří ze jmenovaných soudců Nejvyššího správního soudu jsou z projednávání věci vyloučeni pro svůj poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům (§ 8 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), mohou namítnout jejich podjatost v propadné lhůtě jednoho týdne od doručení tohoto vyrozumění. O takové námitce rozhodne jiný senát.

Na uvedené poučení reagoval žalobce podáním ze dne 16. 7. 2010, ve kterém vznesl námitku podjatosti všech úředních osob „*se stálým pracovištěm u Nejvyšší správní mafie*“, jmenovitě podjatost soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka, JUDr. Miluše Doškové, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Marie Žiškové, JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeněka Kühna. Svou námitku odůvodnil tím, že tyto osoby úmyslně neoznámily trestný čin vraždy L. S. „*sprostým vrahem K.*“, o kterém se všichni dozvěděli z podání žalobce ze dne 31. 3. 2010. Uvedeným činem se podle žalobce členové druhého senátu stali spolupachateli vraždy žalobce a Mons. ThDr. J. Š. dne 14. 6. 2010, „*čili mají dovozeně jako sprostí vrazi dle judikátu Městského soudu v Praze 1 Nc 2916/2009 nepřátelský vztah k žalobci o jehož život úmyslně s Pachateli dle § 22 TZ usilují stejně jako 1. senát ...*“.

Soudkyně JUDr. Miluše Došková ve vyjádření k námitce podjatosti uvedla, že žalobce nezná, nemá k němu žádný vztah a nedopustila se označeného trestného činu; námitku považuje za nedůvodnou.

Soudce JUDr. Vojtěch Šimíček ve vyjádření k námitce podjatosti uvedl, že k žalobci nemá vůbec žádný vztah a žádného údajného trestného činu, o nichž žalobce píše, se nedopustil; podjatým se proto necítí.

Soudce Mgr. Radovan Havelec ve vyjádření k námitce podjatosti uvedl, že žalobce nezná, k věci nemá žádný vztah a námitce podjatosti nerozumí.

Soudkyně JUDr. Marie Žišková ve vyjádření k námitce podjatosti uvedla, že žalobce nezná, nemá k němu žádný vztah a nepovažuje se za podjatou.

Soudce JUDr. Josef Baxa ve vyjádření k námitce podjatosti uvedl, že žalobce nikdy neviděl, ani o něm neslyšel; za podjatého se nepovažuje.

Soudkyně JUDr. Lenka Kaniová ve vyjádření k námitce podjatosti uvedla, že žalobce nezná a za podjatou se nepovažuje.

Soudce JUDr. Zdeněk Kühn ve vyjádření k námitce podjatosti uvedl, že žalobce nezná, nemá k němu žádný vztah a nepovažuje se za podjatého.

Předsedkyně druhého senátu poté věc podle § 8 odst. 3 s. ř. s. předložila předsedovi soudu k určení senátu, který o námitce podjatosti rozhodne. Věc byla přidělena čtvrtému senátu Nejvyššího správního soudu.

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Podle § 8 odst. 3 s. ř. s. soudce, který zjistí důvod své podjatosti, oznámí takovou skutečnost předsedovi soudu a v řízení zatím může provést jen takové úkony, které nesnesou odkladu. Předseda soudu na jeho místo určí podle rozvrhu práce jiného soudce nebo jiný senát. Má-li předseda soudu za to, že není dán důvod podjatosti soudce, nebo týká-li se věc předsedy soudu, rozhodne o vyloučení Nejvyšší správní soud usnesením, a jde-li o soudce, Nejvyššího správního soudu, jiný jeho senát.

Integrovaná součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezájatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky).

Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich právním zástupcům), o nichž je schopen relativně přesně referovat toliko soudce sám. Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěží nalezla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širě, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníku řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezájatý, vztah. Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též Ústavní soud ve věci sp. zn. I. ÚS 370/04).

Ústavní soud ve své judikatuře dále vyslovil, že *důvodné pochybnosti o soudcově nestrannosti jsou kategorií objektivní povahy a jako takové musí být založeny skutečnostmi objektivitě soudcovského rozhodování protirečícími, a to natolik, že nikoli z pohledu účastníků řízení, ale v objektivním smyslu ústavně chráněnou nestranností soudcovského rozhodování otřásají* (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 3. 2000, sp. zn. III. ÚS 26/2000).

K vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci může dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům, dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude moci nebo schopen nezávisle a nestranně rozhodovat. Vztah soudce k věci nebo účastníkům, příp. jejich zástupcům, je třeba v daném případě posoudit ze dvou vzájemně se prolínajících hledisek, a to jaká je povaha tohoto vztahu a zda se jedná o zjevně intenzivní (např. bezprostřední, určitým způsobem individualizovaný) vztah (shodně též Ústavní soud ve věci sp. zn. II. ÚS 105/2001).

Podjatost soudců druhého a prvního senátu spatřuje žalobce v jejich údajné trestné činnosti spočívající v neoznámení trestného činu vraždy L. S. a ve spoluúčasti na vraždě žalobce a Mons. ThDr. J. Š.

Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný.

Postup odnětí věci zákonnému soudci pak musí vycházet z reálných a racionálních důvodů a musí být odůvodněn logickými a smysluplnými argumenty. Takové argumenty by měl ve svých podáních uplatnit každý, kdo vznáší námitku podjatosti a chce s touto námitkou uspět.

V projednávané věci však žalobce přednesl tvrzení, která jsou přinejmenším nedůvěryhodná, ne-li dokonce absurdní. Jen stěží si lze představit, že by se sedm soudců Nejvyššího správního soudu stalo spolupachateli vraždy, která navíc měla být spáchána na osobě žalobce dne 14. 6. 2010. Toto iracionální tvrzení je vyvráceno již samotným podáním žalobce ze dne 16. 7. 2010, které by patrně neučinil, kdyby byl o měsíc dříve zavražděn. Stejným způsobem je přitom třeba nahlížet i na ostatní tvrzení žalobce týkající se trestné činnosti soudců zdejšího soudu.

Pokud jde o domnělý trestný čin podle § 368 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, tj. neoznámení trestného činu vraždy, Nejvyšší správní soud poukazuje na skutečnost, že tohoto činu se může dopustit pouze ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že někdo jiný spáchal trestný čin vyjmenovaný v ustanovení § 368 trestního zákoníku. Podání žalobce nelze považovat za hodnověrný zdroj informací o spáchání trestného činu, neboť neobsahují dostatek relevantních údajů k tomuto činu se vztahujících a s ohledem na ostatní zpochybněná tvrzení žalobce nemohou být vnímána jako důvěryhodná.

Jiné důvody pro vyloučení výše vyjmenovaných soudců Nejvyššího správního soudu z projednávání a rozhodnutí této věci žalobce neuplatnil.

Čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu uzavírá, že soudci druhého a prvního senátu se necítí být podjatými, jejich podjatost nelze dovodit z absurdních tvrzení žalobce a

nenasvědčují jí ani jiné skutečnosti. Čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu proto rozhodl tak, že soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Miluše Došková, JUDr. Vojtěch Šimíček, Mgr. Radovan Havelec, JUDr. Marie Žižková, JUDr. Josef Baxa, JUDr. Lenka Kaniová a JUDr. Zdeněk Kühn nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 2 As 59/2010.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. srpna 2010

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu